

Slimību profilakses un kontroles centrs

Duntes iela 22, Rīga, LV-1005, tālr. 67501590, fakss 67501591, e-pasts pasts@spkc.gov.lv

EPIDEMIOLOĢIJAS BIĻETENS

Nr. 40 (1959)

2025. gada 15. oktobrī

Gripa un citas akūtas elpceļu infekcijas 2025. – 2026. gada sezonā

Saturs

KOPSAVILKUMS PAR 2025. GADA 41. NEDĒĻU	1
GRIPA UN CITAS ELPCEĻU INFEKCIJAS AMBULATORAJĀS IESTĀDĒS	2
STACIONĒTIE PACIENTI SARI GADĪJUMOS	5
VISPĀRĒJĀS UN PIRMSSKOLAS IZGLĪTĪBAS IESTĀŽU APMEKLĒJUMS	6
GRIPAS IZRAISĪTIE NĀVES GADĪJUMI	6
MIKROBIOLOĢIJAS DATI	7
COVID-19 INFEKCIJAS DATI	8
PVO EIROPAS REĢIONA GRIPAS UZRAUDZĪBAS TĪKLA INFORMĀCIJA	9
PAR GRIPAS MONITORINGU	13

KOPSAVILKUMS PAR 2025. GADA 41. NEDĒĻU

2025. gada 41. nedēļā (06.10. – 12.10.) gripas monitoringā iesaistītajās ambulatorajās iestādēs pacientu īpatsvars ar elpceļu infekcijām veido 20% no kopējā pacientu skaita, kas vēršusies pie ģimenes ārsta. Monitoringa dati liecina, ka aizvadītajā nedēļā gripas un citu akūtu elpceļu infekciju (turpmāk – AEI) aktivitāte bija zema.

Gripa klīniski noteikta trijiem pacientiem jeb vidēji saslimstība sastāda 4,2 gadījumus uz 100 000 iedzīvotājiem, kas ir aptuveni divas reizes mazāk nekā iepriekšējā nedēļā (9,9 uz 100 000 iedz.).

Ar citu AEI simptomiem nedēļas laikā kopā bija vēršusies 970 pacienti jeb vidēji 1 366,7 uz 100 000 iedzīvotājiem, kas ir par 13,3% vairāk nekā iepriekšējā nedēļā (1 206,1 uz 100 000 iedz.).

Pneimoniju gadījumā ambulatorajās iestādēs nedēļas laikā vēršusies 34 pacienti jeb vidēji 47,9 gadījumi uz 100 000 iedzīvotājiem, kas ir par 13,3 % vairāk nekā iepriekšējā nedēļā (42,3 uz 100 000 iedz.).

Monitoringā iekļautajās 10 stacionārajās ārstniecības iestādēs Rīgā un citos Latvijas reģionos 41. nedēļā stacionēto pacientu īpatsvars smagas akūtas respiratoras infekcijas (turpmāk – SARI) gadījumos bija 3,4% (40. nedēļā – 3,2%). No slimnīcās testētajiem SARI pacientiem 1,9% gadījumos tika apstiprināta gripa: trīs *A tipa* un viena *B tipa* gripa.

SIA “Rīgas Austrumu klīniskās universitātes slimnīca” Nacionālajā mikrobioloģijas references laboratorijā 41. nedēļā uz gripas vīrusiem un respiratori sincitiālo vīrusu (turpmāk – RSV) izmeklēti 250 klīniskie paraugi. Gripas vīrusi un RSV netika noteikti, tāpat kā nedēļu iepriekš.

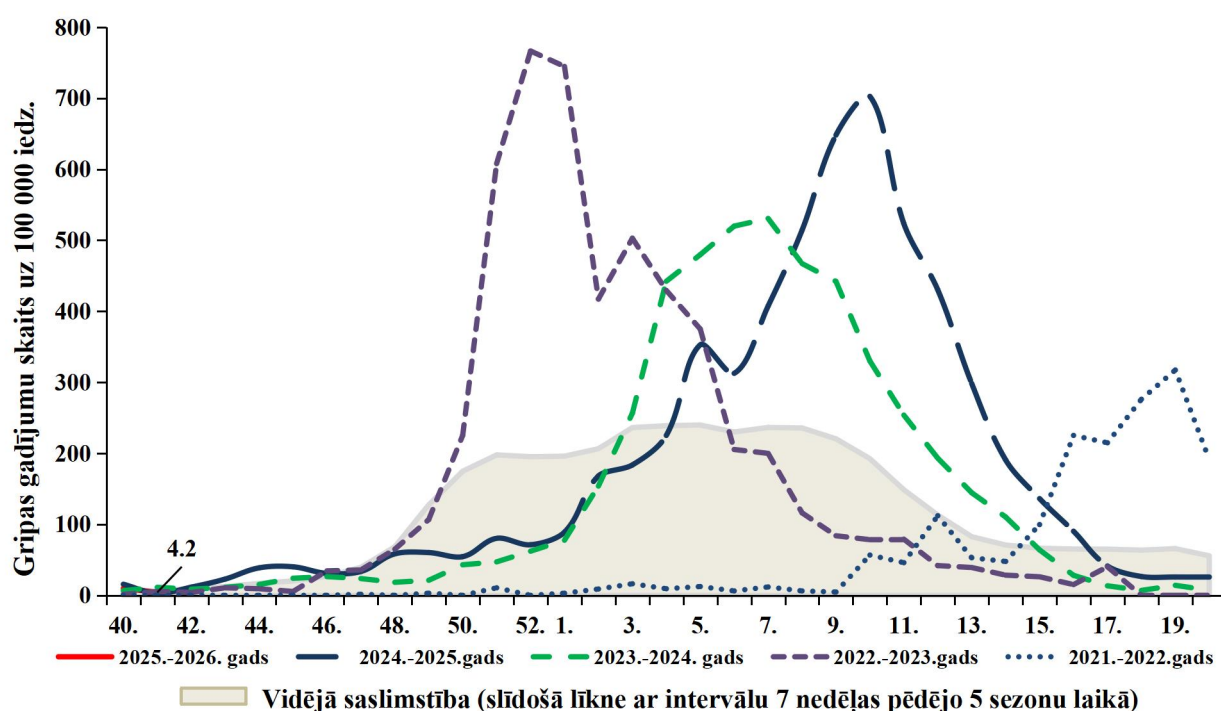
Vasaras beigās līdzīgi kā iepriekšējās sezonās Latvijā, tāpat kā citās PVO Eiropas reģiona valstīs tika novērots Covid-19 infekcijas saslimstības pacēlums. Laboratoriski apstiprināto Covid-19 vīrusa paraugu īpatsvars 41. nedēļā, salīdzinot ar iepriekšējo nedēļu, ir samazinājies no 11,4% līdz 8,3%. Augstākais rādītājs kopš saslimstības pacēluma sākuma tika novērots 37. nedēļā (18,9%).

GRIPA UN CITAS ELPCEĻU INFEKCIJAS AMBULATORAJĀS IESTĀDĒS

2025. gada 41. nedēļā informācija par pacientu skaitu, kas vērsušies ambulatorajās ārstniecības iestādēs akūtu elpceļu infekciju gadījumos, saņemta no 44 ģimenes ārstu praksēm (turpmāk – ĢĀP). Pacientu īpatsvars ambulatorajās iestādēs ar elpceļu infekcijām veido 20% no kopējā iestādē vērsušos pacientu skaita (iepriekšējā nedēļā – 18%).

Gripas intensitāte 2025.–2026. gadā un iepriekšējās sezonās

2025. gada 40. un 41. nedēļā Latvijā novērota zema gripas izplatības intensitāte. Gripa klīniski noteikta trijiem pacientiem jeb vidēji saslimstība sastāda 4,2 gadījumus uz 100 000 iedzīvotājiem, kas ir aptuveni divas reizes mazāk nekā iepriekšējā nedēļā (9,9 uz 100 000 iedz.). Kopš sezonas sākuma (2025. gada 40. nedēļa) ĢĀP kopā reģistrēti 10 klīniski noteikti gripas gadījumi.

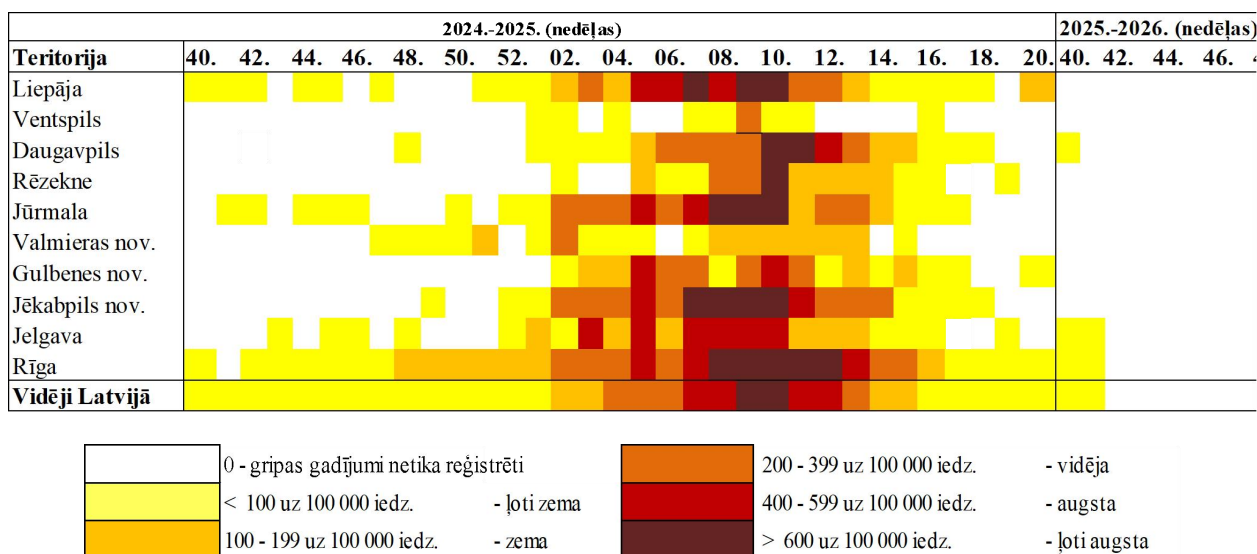

Gripas intensitāte atsevišķās vecuma grupās

2025. gada 41. nedēļā klīniski apstiprinātie trīs gripas gadījumi reģistrēti vecuma grupā 15–64 gadi (6,7 gad. uz 100 000 iedz.). Iepriekšējās divās sezonās augstāka saslimstība ar gripu bija novērota bērniem līdz 14 gadu vecumam.

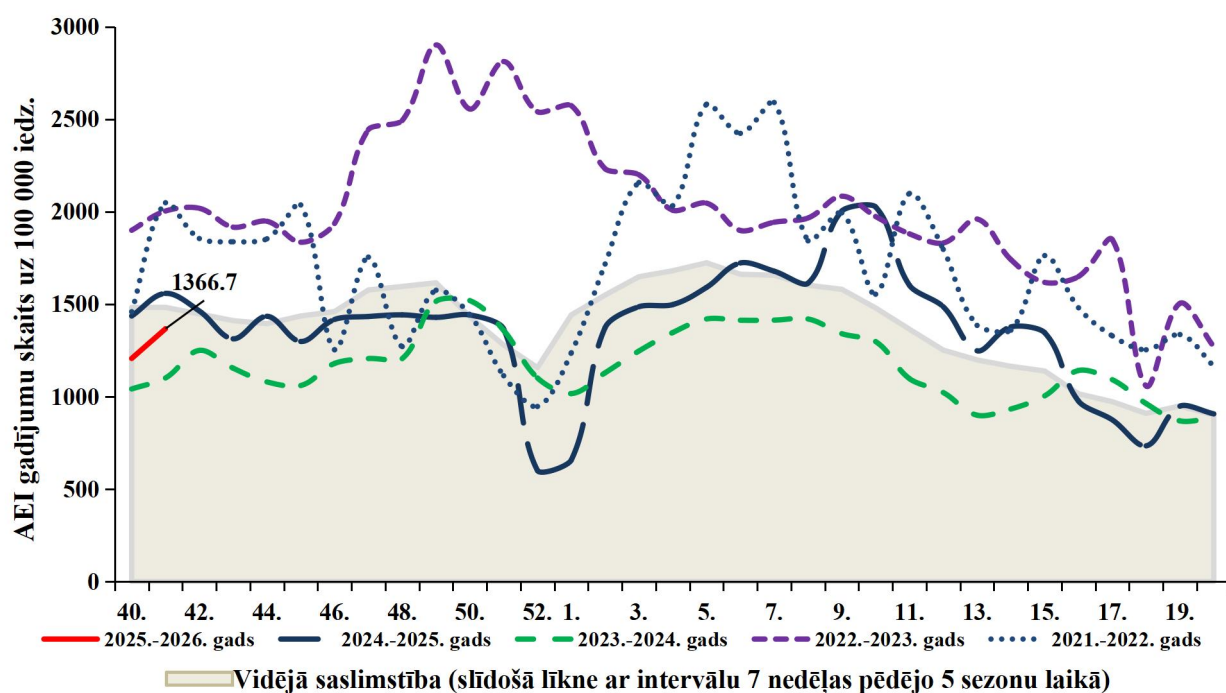
Gripas intensitāte administratīvajās teritorijās 2024.–2025. un 2025.–2026. gada sezonā

2025. gada 41. nedēļā klīniski apstiprināti gripas gadījumi reģistrēti divās monitoringa teritorijās: divi gadījumi Jelgavā (65,2 uz 100 000 iedz.) un viens Rīgā (3,5 uz 100 000 iedz.).

Akūtas elpceļu infekcijas 2025.–2026. gadā un iepriekšējās sezonās

2025. gada 41. nedēļā vēršanās ambulatorajās ārstniecības iestādēs AEI gadījumos (1 366,7 uz 100 000 iedz.) palielinājās, salīdzinot ar iepriekšējo nedēļu. Kopumā saslimstība ar AEI šajā sezonā ir līdzīga iepriekšējo piecu sezonu vidējiem rādītājiem.

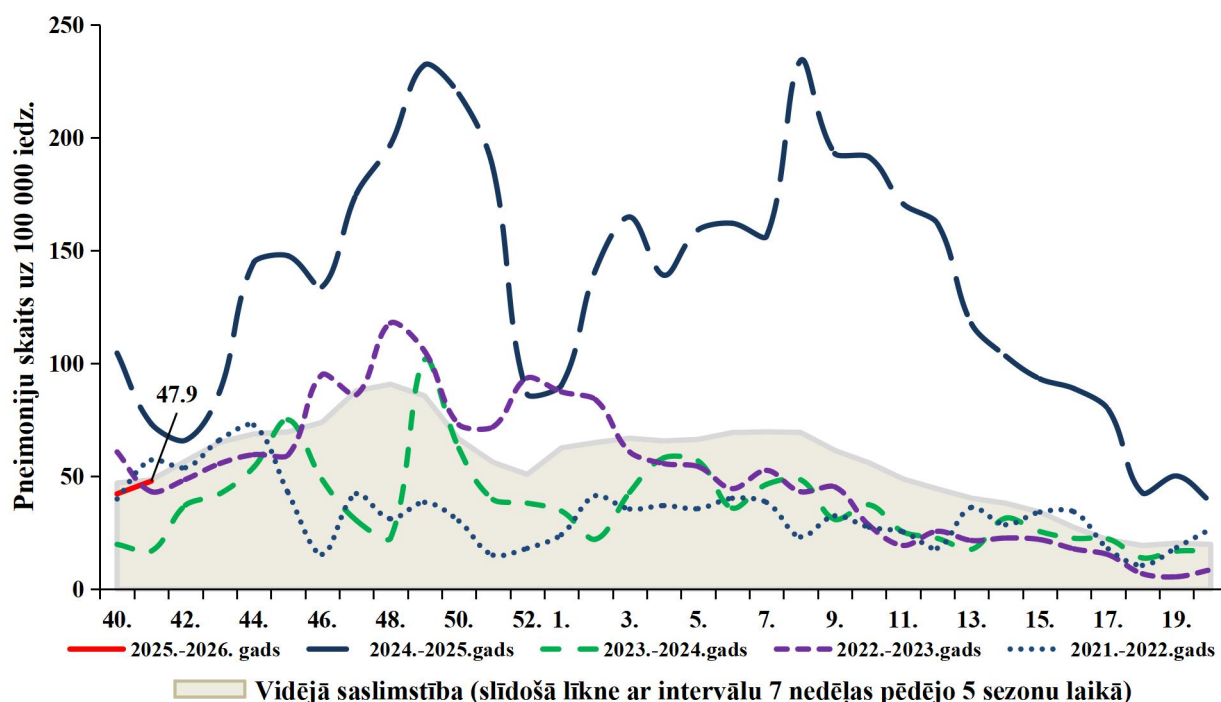

Akūtu elpceļu infekciju intensitāte atsevišķās vecuma grupās

Augstākā saslimstība ar AEI tiek reģistrēta bērniem 0 – 4 gadu vecuma grupā (6 859,6 uz 100 000 iedz.). 2025. gada 41. nedēļā saslimstība ar AEI nedaudz palielinājās visās vecuma grupās.

Pneimonijas 2025.–2026. gadā un iepriekšējās sezonās

Ambulatorajās iestādēs 2025. gada 41. nedēļā reģistrēti 34 pneimoniju gadījumi jeb 47,9 gadījumi uz 100 000 iedzīvotājiem. Pērn šajā laika periodā saslimstība ar pneimonijām bija vismaz 1,5 reizes augstāka.

Pneimoniju intensitāte atsevišķās vecuma grupās

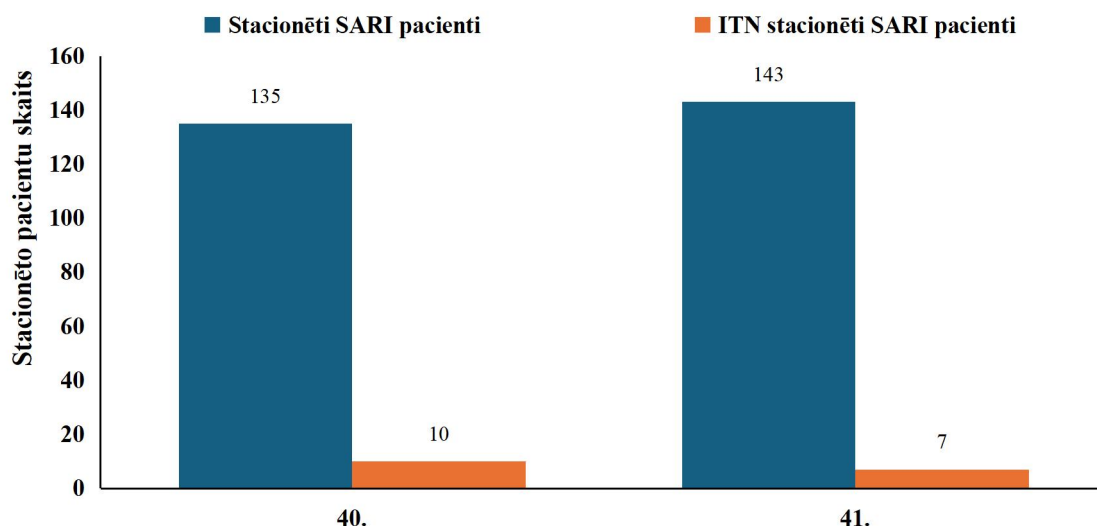
2025. gada 41. nedēļā saslimstība ar pneimonijām palielinājās vecuma grupā 15–64 gadi (63,1 uz 100 000 iedz.). Pārējās vecuma grupās saslimstība ar pneimonijām samazinājās. Iepriekšējās sezonās augstākā saslimstība ar pneimonijām reģistrēta bērniem 0 – 14 gadu vecumā.

STACIONĒTIE PACIENTI SMAGU AKŪTU RESPIRATORO INFEKCIJU (SARI) GADĪJUMOS

Stacionētie SARI pacienti 2025.–2026. gada sezonā

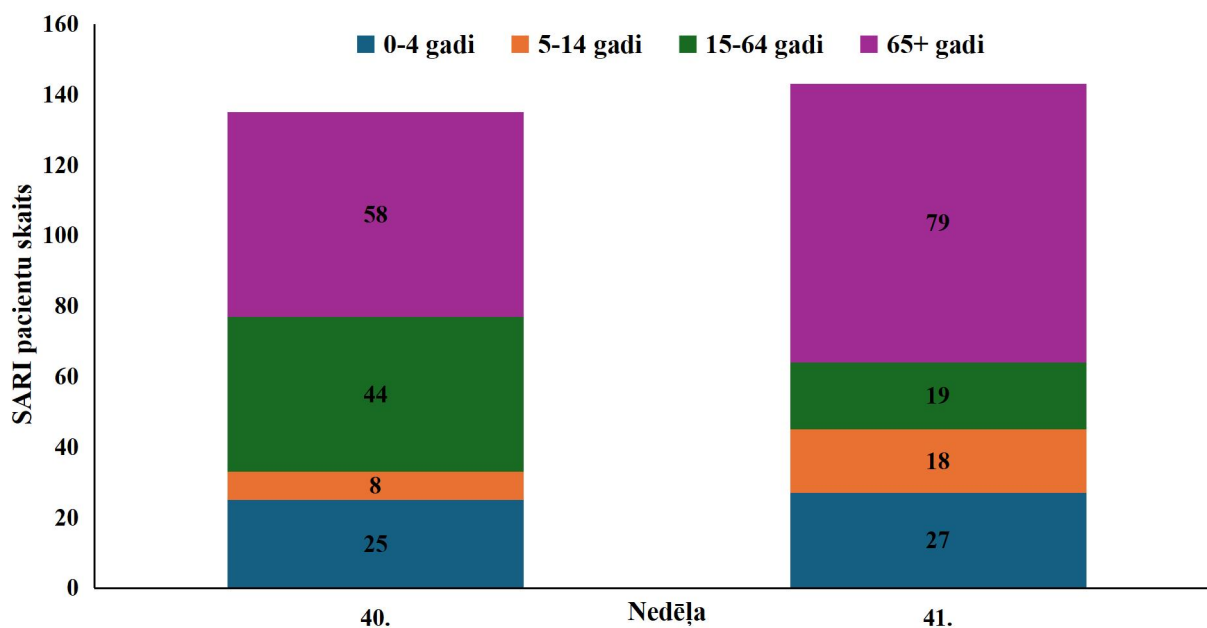
Par stacionētiem pacientiem SARI gadījumos un to testēšanu ziņo 10 stacionārās aprūpes iestādes, izmantojot Stacionāro ārstniecības iestāžu resursu informācijas sistēmu (SAIRIS).

2025. gada 41. nedēļā uzraudzības iestādēs stacionēti 143 SARI pacienti. Stacionēto SARI pacientu īpatsvars no kopā stacionētajiem pacientiem sastādīja 3,4% (40. nedēļā – 3,2%). No 143 pacientiem septiņi (4,9%) tika ievietoti intensīvās terapijas nodaļās (ITN).

Stacionēti SARI pacienti pa vecuma grupām

2025. gada 41. nedēļā, salīdzinot ar 40. nedēļu, stacionēto SARI pacientu vidū palielinājies pacientu skaits vecumā no 65 gadiem – hospitalizēti 79 pacienti 65+ vecuma grupā, kas veido 55,2% no stacionētajiem SARI pacientiem šajā nedēļā.

Stacionāro pacientu testēšana uz gripu, Covid-19 un RSV

2025. gada 41. nedēļā nedaudz palielinājās pozitīvo gripas testu īpatsvars stacionārās veselības aprūpes iestādēs. Stacionāros aizvadītajā nedēļā uz gripu laboratoriski izmeklēti 214 pacienti, četros (1,9%) gadījumos apstiprināta gripa: trīs gadījumos noteikti *A tipa* gripas vīrusi un vienā – *B tipa*. Iepriekšējā 40. nedēļā vienam (0,5%) pacientam laboratoriski apstiprināta *A gripa*.

Covid-19 infekcijas pozitīvo paraugu īpatsvars 41. nedēļā, salīdzinot ar 40. nedēļu, samazinājās. Uz SARS-CoV-2 testēti 329 pacienti, no tiem 11 (3,3%) pacientiem apstiprināta Covid-19 infekcija (iepriekšējā nedēļā – 23 pacientiem (7,7%)).

Palielinājies arī respiratori sincitiālā vīrusa (RSV) pozitīvo paraugu īpatsvars. Aizvadītajā nedēļā 57 pacienti tika testēti uz RSV, infekcija apstiprināta četros (7,0%) gadījumos (iepriekšējā nedēļā – vienā gadījumā (2,6%)).

VISPĀRĒJĀS UN PIRMSSKOLAS IZGLĪTĪBAS IESTĀŽU APMEKLĒTĪBA

Vispārējās izglītības iestādēs 2025. gada 41. nedēļā (ceturtdien) vidējā apmeklētība bija 91,9%, kas par 1,2% mazāk nekā 40. nedēļā. Zemākā apmeklētība 41. nedēļā reģistrēta Rīgā (89,2%).

Monitoringa pilsētas /nedēļas	Apmeklējumu īpatsvars no reģistrēto skolēnu skaita (%)									
	Daugavpils	Gulbenes novads	Jelgava	Jēkabpils novads	Jūrmala	Liepāja	Rēzekne	Rīga	Valmieras novads	Ventspils
40.	93,3	95,4	99,0	97,6	91,9	94,8	82,5	91,7	97,8	92,9
41.	93,6	92,3	96,9	92,7	92,3	93,3	91,6	89,2	96,7	92,6
Salīdzinājumā ar iepriekšējo nedēļu (±)	0,4	-3,1	-2,1	-4,9	0,4	-1,5	9,2	-2,5	-1,0	-0,3
										-1,2

Pirmsskolas izglītības iestādes 2025. gada 41. nedēļā (ceturtdien) vidēji apmeklēja aptuveni tikpat bērnu kā iepriekšējā nedēļā – 70,6%. Zemākā apmeklētība reģistrēta Jēkabpils novadā (59,2%).

Monitoringa pilsētas /nedēļas	Apmeklējumu īpatsvars no reģistrēto bērnu skaita (%)									
	Daugavpils	Gulbenes novads	Jelgava	Jēkabpils novads	Jūrmala	Liepāja	Rēzekne	Rīga	Valmieras novads	Ventspils
40.	68,7	73,0	76,5	55,1	70,5	62,7	69,7	75,3	67,1	69,2
41.	73,2	66,1	72,1	59,2	72,8	61,7	71,1	71,7	69,5	71,1
Salīdzinājumā ar iepriekšējo nedēļu (±)	4,4	-7,0	-4,4	4,1	2,3	-0,9	1,3	-3,6	2,3	2,0
										-0,1

GRIPAS IZRAISĪTIE NĀVES GADĪJUMI

Kopš sezonas sākuma (2025. gada 40. nedēļa) paziņojumi par nāves gadījumiem pacientiem ar apstiprinātu gripu vai ar aizdomām par gripas infekciju nav saņemti.

MIKROBIOLOĢIJAS DATI

Gripas A tipa un B tipa vīrusu un RSV noteikšana klīniskajos paraugos

2025. gada 41. nedēļā uz gripas vīrusiem un RSV izmeklēti 250 klīniskie paraugi, gripas vīrusi un RSV netika noteikti.

Monitoringa nedēļa	Izmeklēto paraugu skaits	Gripas vīrusi			Respiratori sincitiālais vīruss (RSV)	
		t.sk. pozitīvi		Pozitīvo paraugu īpatsvars	t.sk. pozitīvi	Pozitīvo paraugu īpatsvars
		A gripa	B gripa			
40.	206	0	0	0,0%	0	0,0%
41.	250	0	0	0,0%	0	0,0%
Kopā	456	0	0	0,0%	0	0,0%

Citu elpceļu infekciju vīrusu noteikšana

2025. gada 41. nedēļā citi elpceļu vīrusi NMRL apstiprināti 39 gadījumos, to skaitā 35 gadījumos konstatēti rinovīrusi. Laboratoriski apstiprināta arī paragripa, adenovīruss un bokavīruss.

Monitoringa nedēļa	Izmeklēto paraugu skaits	t.sk. pozitīvi							Pozitīvie paraugi kopā	
		Paragripa	Adenovīrusi	Bokavīrusi	hMPV	Enterovīrusi	Koronavīrusi	Rinovīrusi	Skaits	Īpatsvars
40.	115	3	0	0	0	0	1	23	27	23,5%
41.	144	2	1	1	0	0	0	35	39	27,1%
Kopā	259	5	1	1	0	0	1	58	66	25,5%

Bakteriālo patogēnu noteikšana

Šajā sezonā izmeklēti 266 paraugi *Mycoplasma pneumoniae* baktēriju noteikšanai, pozitīvo paraugu īpatsvars veido vidēji 1,5%, kas ir ievērojami mazāk nekā iepriekšējā sezonā šajā laika periodā (2024. gada 40. – 41. nedēļā *Mycoplasma pneumoniae* apstiprināta 53 no 287 testētajiem paraugiem jeb 18,5%).

Monitoringa nedēļa	<i>Mycoplasma pneumoniae</i>			Izmeklēto paraugu skaits	<i>Streptococcus pneumoniae</i>		<i>Haemophilus influenzae</i>		<i>Chlamydia pneumoniae</i>		Kopējais pozitīvo paraugu skaits
	Izmeklēto paraugu skaits	t.sk. pozitīvi	Pozitīvo paraugu īpatsvars (%)		t.sk. pozitīvi	Pozitīvo paraugu īpatsvars (%)	t.sk. pozitīvi	Pozitīvo paraugu īpatsvars (%)	t.sk. pozitīvi	Pozitīvo paraugu īpatsvars (%)	
40.	113	2	1,8	23	8	34,8	7	30,4	0	0,0	17
41.	153	2	1,3	38	12	31,6	8	21,1	0	0,0	22
Kopā	266	4	1,5	61	20	32,8	15	24,6	0	0,0	39

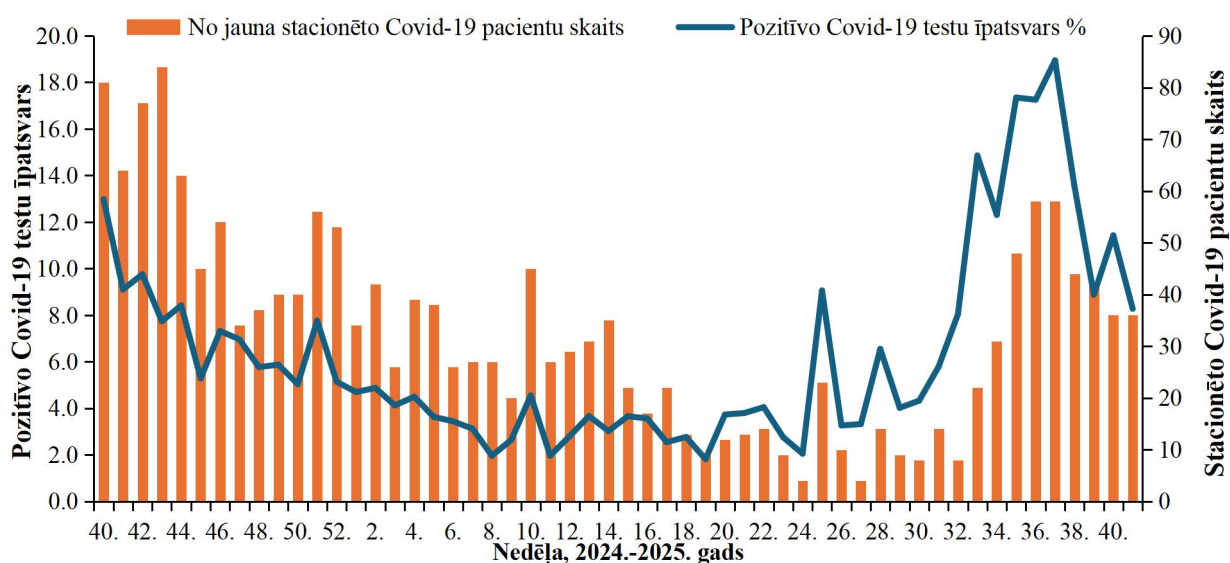
COVID-19 INFEKCIJAS DATI

Latvijā datus par Covid-19 infekciju sniedz slimnīcas, laboratorijas un ģimenes ārstu prakses (Nacionālā veselības dienesta dati) un stacionārās ārstniecības iestādes, izmantojot Stacionāro ārstniecības iestāžu resursu informācijas sistēmu (SAIRIS).

Pozitīvo testu īpatsvars un stacionēto pacientu skaits Covid-19 infekcijas gadījumos

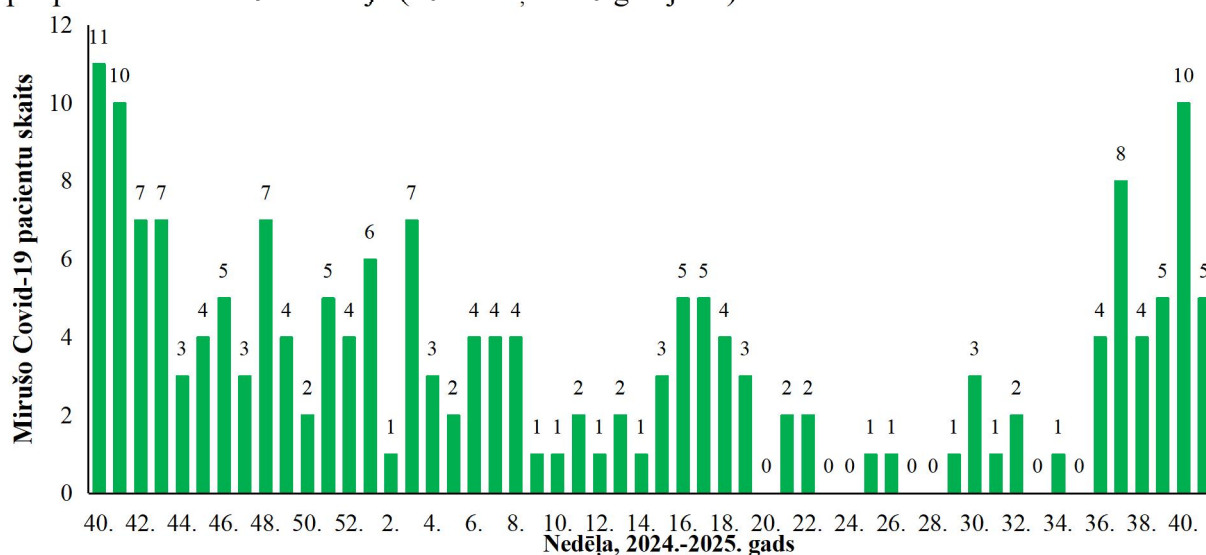
Vasaras beigās tāpat kā iepriekšējās sezonās Latvijā un citās PVO Eiropas reģiona valstīs tika novērots Covid-19 infekcijas saslimstības pacēlums. Latvijā augstākā saslimstība reģistrēta 37. nedēļā, kad laboratoriski apstiprināto testu īpatsvars sasniedza 18,9%, pēc tam saslimstība samazinājās. 2025. gada 41. nedēļā veikti 423 testi Covid-19 apstiprināšanai, no tiem 35 (8,3%) bija pozitīvi uz SARS-CoV-2 (40. nedēļā – 36 pozitīvi (11,4%)).

2025. gada 41. nedēļā slimnīcās uzņemti 36 Covid-19 infekcijas pacienti (iepriekšējā nedēļā arī 36 pacienti). Kopā 41. nedēļā stacionāros ārstējušies 77 pacienti, kuriem apstiprinātā Covid-19 infekcija, no tiem ar pamata diagnozi Covid-19 bija 37 (48,1%) pacienti.

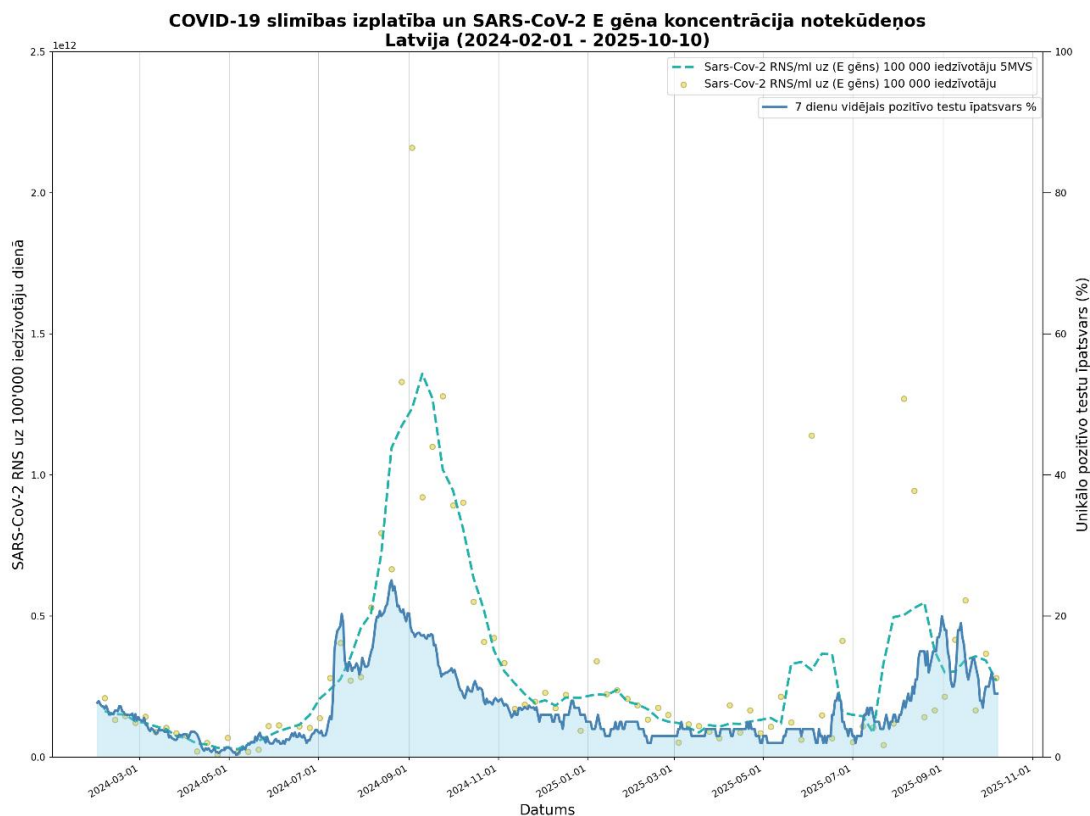
Mirušo Covid-19 pacientu skaits

2025. gada 41. nedēļā reģistrēti pieci nāves gadījumi pacientiem, kuriem laboratoriski apstiprināta Covid-19 infekcija (40. nedēļā – 10 gadījumi).

Covid-19 notekūdeņu monitorings

Pārtikas drošības, dzīvnieku veselības un vides zinātniskā institūta BIOR monitoringa dati par SARS-COV-2 vīrusa RNS koncentrāciju notekūdeņos rāda, ka Latvijā kopumā tā stabilizējas un mēreni samazinās pēc vairāku nedēļu pieauguma vasaras beigās. Monitoringa teritoriju notekūdeņos galvenokārt dominē Omikron KP.3 atvasinājumu apakšlīnija.¹

PVO EIROPAS REĢIONA ELPCEĻU VĪRUSU UZRAUDZĪBA

European Respiratory Virus Surveillance Summary (ERVISS) 40. nedēļas ziņojums²

Kopsavilkums

PVO Eiropas reģiona valstīs gripas un RSV saslimstības rādītāji saglabājas starpsezona līmenī. SARS-CoV-2 aktivitāte joprojām ir nevienmērīga dažādās reģiona valstīs. Reģionālā līmenī kopējais pozitīvo testu īpatsvars primārajā un sekundārajā aprūpē ir stabilizējies vai samazinās. Dominējošais SARS-CoV-2 variants reģiona valstīs joprojām ir XFG.

Elpceļu vīrusu aktivitāte

Paaugstināti gripai līdzīgu saslimšanu rādītāji novēroti piecās valstīs (Albānijā, Dānijā, Francijā, Maltā un Polijā) un akūtu elpceļu infekciju rādītāji ir paaugstināti trijās valstīs (Albānijā, Lietuvā un Spānijā).

Saslimstības rādītāji PVO Eiropas reģiona veselības aprūpes uzraudzības iestādēs:

- **Gripas** aktivitāte saglabājas zem epidēmiskā sliekšņa (10%), pozitīvo testu īpatsvaram sastādot 4% (iepriekšējā nedēļā – 3%). Mediānais pozitīvo testu īpatsvars

¹ <https://bior.lv/lv/sars-cov-2-virusa-rns-kopiju-izplatiba-latvija>

² <https://erviss.org/>

16 reģiona valstīs bija 0% (intervāls: 0%-11%) un viena valsts ziņoja par 11% pozitīvo gripas testu īpatsvaru (Apvienotā Karaliste - Skotija);

- **SARS-CoV-2** pozitīvo testu īpatsvars samazinājies līdz 12% (iepriekšējā nedēļā – 16%). Mediānais pozitīvo testu īpatsvars 18 reģiona valstīs bija 11% (intervāls: 0%-24%);
- **RSV** pozitīvo testu īpatsvars saglabājas 0%, tāpat kā iepriekšējā nedēļā. Mediānais pozitīvo testu īpatsvars 16 reģiona valstīs bija 0% (intervāls: 0%-2%).

No pozitīvajiem un tipētajiem gripas vīrusu paraugiem (n=59), galvenokārt noteikti *A* tipa vīrusi (98%). No tiem apakštips noteikts 24: *A(H1)pdm09* (50%) un *A(H3)* (50%).

Saslimšanas smaguma rādītāji

Pēc slimnīcu (SARI) uzraudzības datiem:

- **Gripas** pozitīvo testu īpatsvars saglabājas aptuveni iepriekšējās nedēļas līmenī – 3%. Mediānais pozitīvo testu īpatsvars 12 valstīs bija 0% (intervāls: 0%-10%). No testētajiem SARI paraugiem noteikti 24 gripas vīrusi, galvenokārt *A* tipa (95%), no kuriem apakštips noteikts pieciem – visi *A(H1)pdm09*;
- **SARS-CoV-2** pozitīvo testu īpatsvars samazinājies līdz 9% (iepriekšējā nedēļā – 11%). Mediānais pozitīvo testu īpatsvars 10 valstīs bija 5% (intervāls: 0%-21%);
- **RSV** pozitīvo testu īpatsvars saglabājas 0%, tāpat kā iepriekšējā nedēļā. Mediānais pozitīvo testu īpatsvars 10 valstīs bija 0% (intervāls: 0%-1%).

Ar COVID-19 saistīta mirstība 41 valstī saglabājas zema. EuroMOMO³ apkopotie dati par 25 Eiropas valstīm liecina, ka visu cēloņu mirstība visās vecuma grupās ir atbilstoša gaidītajam līmenim.

Vīrusu raksturojums

Gripa

- Pēdējo četru nedēļu laikā dati par gripas vīrusu raksturojumu uzraudzības iestādēs nav ziņoti.

SARS-CoV-2

- 2025. gada 38. – 39. nedēļas dati no deviņām valstīm rāda, ka dominējošie varianti ir:
 - XFG – 79%,
 - BA.2.86 – 8%,
 - NB.1.8.1 – 7%,
- Saskaņā ar starptautiskās vīrusu genoma datubāzes “GISAID” datiem par 2025. gada septembri Eiropas reģionā visbiežāk sastopamie SARS-CoV-2 paveidi ir XFG (49%), XFG.3 (22%) un NB.1.8.1 (10%) (n=3 850).

Jāņem vērā, ka visi dati ir provizorisks un jaunāko nedēļu tendences var ietekmēt kavēta vai nepilnīga valstu datu ziņošana.

³ <https://www.euromomo.eu/>

***Pasaules Veselības organizācijas Globāla gripas uzraudzības tīkla
2025. gada 8. oktobra 547. ziņojums⁴***

Globāli gripas aktivitāte saglabājās zema, dominējot *A tipa* gripas vīrusiem. Vīrusa cirkulācijas intensitāte un raksturs atšķīrās starp puslodēm un transmisijas zonām.

Dienvīdu puslodē gripas aktivitāte lielākajā daļā ziņojošo valstu saglabājās zema un stabila, tomēr paaugstināts pozitīvo paraugu īpatsvars (>10%) tika novērots atsevišķās Austrumāfrikas un Dienvidaustrumāzijas valstīs. Aktivitātes pieaugums tika novērots vienā valstī Dienvidaustrumāzijā.

Ziemeļu puslodē pēdējo nedēļu laikā aktivitāte saglabājās zema un stabila lielākajā daļā gripas izplatības teritorijās. Paaugstināts gripas pozitīvo paraugu īpatsvars tika konstatēts Centrālamerikā un Karību jūras reģionā, Rietumu un Vidusāfrikā, kā arī Rietum-, Dienvid- un Dienvidaustrumāzijā, pārsniedzot 30% pozitīvo paraugu īpatsvaru atsevišķās valstīs. Aktivitātes pieaugums novērots atsevišķās Centrālamerikas un Karību jūras reģiona, Vidusāfrikas, Dienvid- un Dienvidaustrumāzijas valstīs.

Reģionos ar paaugstinātu pozitīvo paraugu īpatsvaru, *A(H1N1)pdm09* gripas vīrusi dominēja Centrālamerikā, Karību jūras reģionā, Austrumāfrikā un Vidusāfrikā, savukārt *A(H3N2)* gripas vīrusi dominēja Āzijā. Austrum- un Rietumāfrikā cirkulēja abi apakštipi līdzīgā proporcijā.

SARS-CoV-2

Globāli SARS-CoV-2 pozitīvo paraugu īpatsvars nedaudz pieauga, tomēr kopējā aktivitāte saglabājās zemā līmenī. Paaugstināts pozitīvo paraugu īpatsvars (>10%) tika novērots Ziemeļamerikā, Centrālamerikā un Karību jūras reģionā, tropu Dienvidamerikā, Eiropā, Rietum- un Austrumāzijā, pārsniedzot 30% atsevišķās valstīs. Neliels aktivitātes pieaugums tika ziņots divās Dienvidrietumeiropas valstīs un vienā tropu Dienvidamerikas valstī.

RSV

RSV pozitīvo paraugu īpatsvars saglabājās paaugstināts dažās Centrālamerikas, Karību jūras reģiona un tropu un mērenās joslas Dienvidamerikas un Rietumāfrikas valstīs. Lielākajā daļā ziņojošo valstu RSV aktivitāte saglabājās stabila, ar nelielu pieaugumu vienā Centrālamerikas un Karību reģiona valstī.

***PVO Konsultatīvās sanāksmes 2025. gada 28. februāra ziņojums par gripas vakcīnas sastāvu
2025.–2026. gada sezonai Ziemeļu puslodē⁵***

2025. gada 28. februārī notikušajā PVO Konsultatīvā sanāksmē tika apstiprināts vakcīnu sastāvs 2025. – 2026. gada sezonai Ziemeļu puslodē.

PVO iesaka izmantot trīsvērtīgas vakcīnas 2025. – 2026. gada gripas sezonā:

Vakcīnās, kuru ražošanā tiek izmantotas olas, jābūt šādiem komponentiem:

- *A/Victoria/4897/2022 (H1N1)pdm09* – līdzīgs vīruss;
- *A/Croatia/10136RV/2023 (H3N2)* – līdzīgs vīruss;
- *B/Austria/1359417/2021 (B/Victoria līnija)* – līdzīgs vīruss

Vakcīnās, kas tiek ražotas, izmantojot šūnas, jeb rekombinantās vakcīnās, jāiekļauj:

- *A/Wisconsin/67/2022 (H1N1)pdm09* – līdzīgs vīruss;
- *A/District of Columbia/27/2023 (H3N2)* – līdzīgs vīruss;
- *B/Austria/1359417/2021 (B/Victoria līnija)* – līdzīgs vīruss

⁴ <https://www.who.int/teams/global-influenza-programme/surveillance-and-monitoring/influenza-updates/current-influenza-update>

⁵ <https://www.who.int/publications/m/item/recommended-composition-of-influenza-virus-vaccines-for-use-in-the-2025-2026-nh-influenza-season>

PVO iesaka, izmantojot četrvērtīgas vakcīnas (šūnas jeb rekombinantās vakcīnās vai vakcīnas, kuru ražošanā tiek izmantotas olas) 2025. – 2026. gada gripas sezonā, kā *B/Yamagata* līnija komponentu iekļaut:

- *B/Phuket/3073/2013 (B/Yamagata līnija)* – līdzīgs vīruss.

PAR GRIPAS UN CITU ELPCEĻU INFEKCIJU MONITORINGU

2025. – 2026. gada sezonā monitoringā ir iesaistītas 44 ĢĀP desmit administratīvajās teritorijās – Liepāja, Ventspils (Kurzeme), Daugavpils, Rēzekne (Latgale), Jūrmala (Pierīga), Valmieras novads, Gulbenes novads (Vidzeme), Jēkabpils novads, Jelgava (Zemgale) un Rīga.

Kopējais reģistrēto pacientu skaits atlasītajās ĢĀP – 70 973 jeb 3,8% no Latvijas iedzīvotāju populācijas un 7,0% no monitoringa populācijas. ĢĀP katru nedēļu sniedz datus par pacientu skaitu, kas vērsušies pēc medicīniskās palīdzības ārsta praksē gripas, citu AEI un pneimoniju gadījumos, norādot pacientu skaitu pa vecuma grupām: 0-4, 5-14, 15-64 un 65 gadi un vairāk. Pēc ĢĀP sniegtās informācijas tiek aprēķināta gripas izplatības intensitāte pa teritorijām un pa vecuma grupām.

Lai novērtētu sezonālās gripas epidēmijas smagumu, katru sezonu monitoringā tiek iesaistītas slimnīcas visās administratīvajās teritorijās. Šajā sezonā ir iesaistītas 10 slimnīcas astoņās pilsētās: SIA “Daugavpils reģionālā slimnīca”, SIA “Jelgavas pilsētas slimnīca”, SIA “Jēkabpils reģionālā slimnīca”, SIA “Liepājas reģionālā slimnīca”, SIA “Rēzeknes slimnīca”, SIA “Rīgas Austrumu klīniskā universitātes slimnīca”, SIA “Paula Stradiņa Klīniskā universitātes slimnīca”, VSIA “Bērnu klīniskā universitātes slimnīca”, SIA “Vidzemes slimnīca”, SIA “Ziemeļkurzemes reģionālā slimnīca”. Slimnīcas katru nedēļu, izmantojot Stacionāro ārstniecības iestāžu resursu informācijas sistēmu (SAIRIS), ziņo par kopējo stacionēto pacientu skaitu pa vecuma grupām, kopējo un intensīvās terapijas nodaļā (ITN) stacionēto pacientu skaitu ar smagu akūtu respiratoru infekciju (turpmāk – SARI) pa vecuma grupām, SARI mirušo skaitu pa vecuma grupām un SARI pacientu skaitu, kas testēti uz gripu, Covid-19 un respiratori sincitiālo vīrusu (RSV), t.sk. pozitīvos gadījumus pa vecuma grupām.

Monitoringā tiek iekļautas vispārējās izglītības un pirmsskolas izglītības iestādes visās 10 administratīvajās teritorijās, kas katru nedēļu informē par iestāžu apmeklētību ceturtdien. 2025.-2026. gada sezonā tiks iesaistītas 30 skolas, kurās mācās 19 902 skolēni un 32 pirmsskolas izglītības iestādes, kuras apmeklē 4 935 bērni.

Mikrobioloģijas dati par cirkulējošiem elpceļu vīrusiem un baktērijām tiek saņemti no NMRL. Pārskatā tiek iekļauta informācija par izmeklēto klīnisko paraugu skaitu, kas tiek izmeklēti NMRL ar polimerāzes ķēdes reakcijas (RL-PKĶR) un Mutlplex metodi elpceļu vīrusu noteikšanai. NMRL paraugi tiek saņemti no Rīgas stacionārajām ārstniecības iestādēm, no reģionālajām slimnīcām, kā arī no citām, t.sk. ambulatorajām iestādēm.

Materiālu sagatavoja: SLIMĪBU PROFILAKSES UN KONTROLES CENTRA Infekcijas slimību uzraudzības un imunizācijas nodaļas vecākā epidemioloģe Karīna Venediktova.

2025. – 2026. gada sezonas AEI un gripas monitoringa 2025. gada 41. nedēļā datus sniedza:

- 44 ģimenes ārstu prakses (reģistrēto pacientu skaits 70 973 jeb 7,0% no iedzīvotāju skaita monitoringa iekļautajās pilsētās; 3,8% no Latvijas iedzīvotāju skaita);
 - 10 stacionārās ārstniecības iestādes;
 - 30 vispārējās izglītības iestādes un 32 pirmsskolas izglītības iestādes.
- Izmantoti SIA Rīgas Austrumu klīniskās universitātes slimnīcas (RAKUS) Nacionālās mikrobioloģijas references laboratorijas dati un Valsts zinātniskais institūts "BIOR", Latvijas Biomedicīnas pētījumu un studiju centra un Rīgas Tehniskās universitātes notekūdeņu monitoringa dati.

Pateicamies visiem monitoringa dalībniekiem par sniegto informāciju.

Datu pārpublicēšana un citēšana – atsauce uz Slimību profilakses un kontroles centra “Epidemioloģijas biļetenu” ir obligāta.